

АКЦИСКИ ПЛАН

Број на мерка	ПРЕДЛОГ МЕРКА	Активности	ОДГОВОРНА ИНСТИТУЦИЈА	Други дополнително одговорни институции	Период на реализација	Вкупен буџет за 2016 година (во евра)	Вкупен буџет за 2017 година (во евра)	Извор на средства (Буџет на Република Македонија, Инструмент за претпристапна помош (ИПА), итн.)
Зголемување на нивото на свесност помеѓу сите граѓани за значењето и важноста на претприемачкото учење (ПУ) на сите нивоа во земјата								
1	Промовирање на претприемништвото и на претприемачкото учење на сите нивоа во земјата	Промоција на претприемачко учење на локално и регионално ниво преку поттикнување на регионалните и локалните власти (регионални и локални настани како бизнис план/модел натпревари, локален претприемач на годината, недела на локално претприемништво, награди за најдобри институции, наставници и ученици за претприемачко образование, ТВ кампања)	МОН, БРО Општини Центри за развој на плански региони ЗЕЛС	МФ, МЕ, Генерален секретаријат на Владата, КЗПВЕП, АВРМ, АППРМ, Училишта, локална заедница, МЛС, стопански комори	Континуирано	250 000	380 000	Буџет на РМ, ЗЕЛС, донатори, општински буџети
2	Охрабрување на бизнис асоцијациите, успешните претприемачи и родителите да станат активен дел од процесот за претприемачко учење	Вклучување на локалните и регионалните чинители во процесот на претприемачко образование (состаноци, форуми со раководители на училишта, локални претпријатија, родители, меморандуми за разбирање, прирачници и упатства за училишта, клубови на родители) Охрабрување на раководните тимови на образовните институции да организираат полугодишни состаноци со сите релевантни заинтересирани страни на локално ниво.	МОН, ЗЕЛС, Центри за развој на плански региони, општини	МЕ, стопански комори, работодавачи, локална самоуправа и општините	јан. 2016 – дек. 2020	0	0	/
3	Поддршка (креирање услови) за формирање Центри за претприемништво (ISCED 5-6)	Стимулирање на Универзитетите за формирање центри за претприемништво (или бизнис стартап центри) за ширење на претприемништвото низ целиот универзитет, со овластувања за поврзување со останатите катедри и факултети во рамките на универзитетот, соработка со останатите факултети, професори, локалната самоуправа и локалната заедница	ФИТР	МОН; МЕ; Универзитети, стопански комори	јун.17	0	0	/
Зголемување на компетенциите на наставниците за претприемачко учење за сите нивоа на образование со цел секој наставник да стане претприемачки „писмен“, со претприемништвото како клучна компетенција								

4	Развивање и спроведување обука за сите наставници на ISCED ниво 0-1-2-3-4	Изготвување и спроведување еднодневна (или дводневна) програма за обука на наставници за предмети различни од „претприемништво и иновации“	МОН, БРО, ЦСОО	БРО, НМЕП, надворешни даватели на услуги како НВОи, универзитети	2016/2017	30 000	50 000	БРО Донатори
		Изготвување и спроведување три до петдневни програми за обука на наставници по предметот „претприемништво и иновации“	МОН, БРО, ЦСОО	НМЕП, НВОи, надворешни даватели на услуги	2016/2017	100 000	150 000	БРО Донатори
5	Изготвување соодветни наставни материјали за наставници (ISCED 0-1-2-3-4)	Изготвување посебни наставни материјали во кои ќе биде вклучено претприемачко учење за секој предмет (фокус на математика, јазици, компјутерски науки или група предмети од природните науки), во форма на прирачници, збирка задачи, експерименти или студии на случаи.	МОН, БРО, ЦСОО	НМЕП, НВОи, надворешни даватели на услуги	Сеп. 2017г.	0	20 000	МОН, БРО, донатори
		Изготвување и спроведување дополнителни алатки и наставни методи (интерактивна содржина, игри, квизови, тестови, е-платформа со студија на случаи, вежби, задачи, споделени материјали од други наставници, видео курсеви за социјални медиуми, блогови итн.) поврзани со претприемачкото учење	МОН, БРО, ЦСОО	БРО, ЦСОО, НМЕП, надворешни даватели на услуги	2017	0	55 000	МОН, БРО Донатори
6	Изготвување „Алатка за мерење на напредокот на наставници за претприемачко учење“ (ISCED 0-1-2-3-4-5-6)	Избор на специјализирана надворешна организација што ќе работи на изготвувањето и спроведувањето на алатката за самоподобрување и самооценување што ќе се заснова врз најдобри практики, препораките на SEECCEL каде што е соодветно, и теренското истражување што ќе го спроведе надворешна организација и изготвување прирачници со активности кои ќе бидат поврзани со „Алатката“	МОН	БРО, ЦСОО, НМЕП, надворешни даватели на услуги	Дек. 2017 г.	0	80 000	МОН, БРО, донатори
Создавање средина на поддршка и соработка меѓу сите образовни институции, локалната заедница, бизнис секторот и семејствата за активностите за претприемачко учење на сите нивоа во земјата								
7	Поддршка на регионални центри за воведување на активностите за претприемачко учење	Поддршка на постоечките центри за развој на плански региони со соодветни информации од централно ниво	Меѓуресорска група за имплементација на стратегијата за претприемачко учење	Локалната самоуправа, МЛС	Континуирано	0	0	/

8	Измени во законодавство поврзани со ПУ	Идентификување на недостатоците преку физибилити студија, јавна расправа и директна комуникација меѓи сите заинтересирани страни, изготвување и поднесување предлози за измени во законодавството до соодветната владина институција	Меѓуресорска група за имплементација на стратегијата за претприемачко учење	Сите заинтересирани страни Надворешни институции	Јан 2016 - Сеп 2017	0	0	/
9	Изготвување механизми за поголема вклученост на образовните институции во активностите на локалните заедници и општините	Анализа на можностите за вклучување на претприемачкото учење во регионалните стратегии и активности (активности и проекти каде што формалното образование ќе стане активен партнер со локалните заедници)	ЗЕЛС, Центри за развој на плански региони	МЕ, работодавачи, здруженија, надворешни даватели на услуги, локална самоуправа	дек 2017 г.	0	35 000	Внатрешни ресурси, донатори и (ГИЗ)
10	Создавање механизми за споделување на најдобрите практики поврзани со проектите и активностите за претприемачко учење меѓу образовните институции (ISCED 0-1-2-3-4-5-6)	Поддршка за формализирање на Националната мрежа на едукатори за претприемништво (НМЕП)	МОН	МЕ АППРМ	2016/ 2017	0	0	/
		Изготвување прирачник за споделување на најдобрите практики поврзани со активностите за претприемачко учење меѓу образовните институции за формално образование. (настани, алатки и МзР)	МОН, БРО, ЦССО	НВО, НМЕП, универзитети, локална самоуправа	авг. 17	0	15 000	Внатрешни ресурси донатори
11	Поттикнување на наставниците да се пробаат, да експериментираат и споделат дополнителни методи и техники кои ги користат при предавањето претприемништво или при спроведувањето проекти за претприемачко учење (ISCED 0-1-2-3-4-5-6)	Изготвување и спроведување обука на наставници/универзитетски професори за да им се помогне да експериментираат со нови методи и техники поврзани со претприемачкото учење	МОН	БРО, надворешни даватели на услуги	2017	0	25 000	Донатори
12	Охрабрување на сите клучни заинтересирани страни да ја вклучат стратегијата за претприемачко учење во сопствените развојни планови	Дводневна обука на раководните тимови и администрацијата од основните и средните училишта и универзитетите (50 универзитети, менаџерски тим на 100 средни и 300 основни училишта) и изготвување материјали за обука и упатства во врска со спроведувањето на стратегијата за раководните тимови од основните и средните училишта и универзитетите	МОН, ДИЦ. Јавните Универзитети во РМ	Надворешни даватели на услуги	2016/2017	90 000	120 000	МОН, ДИЦ Донатори

Опремување на сите образовни институции со најсовремени технологии за активности поврзани со претприемачко учење на сите образовни нивоа во земјата

13	Создавање стандардни оперативни процедури кои што ќе обезбедат секојдневно користење на технологијата од страна на студентите и наставниците на сите образовни нивоа во формалното и ин-формалното/не-формалното образование (ISCED 0-1-2-3-4-5-6)	Подготвување стандардни оперативни процедури кои што ќе содржат прирачник со студии на случај за користење на технологијата. Прирачникот треба да вклучува обрасци и формулари коишто ќе може да ги користи наставничкиот кадар за обезбедување повратни информации за процесот што го спроведуваат, годишни обуки за наставниците за користење на технологијата и подготовка на видео материјали со инструкции за употреба на технологија во наставата.	МОН, БРО	МЕ МИОА	2017	0	20 000	МОН, БРО
14	Подобрување на материјалите за учење за учениците/студентите за претприемачко учење ISCED 0-1-2-3-4-5-6 и информално/неформално)	Развивање платформа за е-учење во врска со проекти за претприемачко учење за студенти на сите образовни нивоа. И годишно анализирање на содржината на материјалите за претприемачко учење и давање препораки за нивни подобрувања (врз кои делови бил најмногу ставен акцент, зошто нешто не е интересно, зошто некои делови се поинтересни од други...) Успешни бизнисмени и претприемачи да имаат предавања на универзитетите, каде ќе зборуваат за своето искуство во ширење на бизнисот, предизвиците, препреките	МОН	БРО, ЦССО, АППРМ, СКСЗМ, Универзитети	дек.17	0	25 000	

Градење механизми и системи за внатрешна и надворешна евалуација и следење на спроведувањето на наставната програма

15	Градење механизам и системи за внатрешна и надворешна евалуација и следење на спроведувањето на наставната програма	Следење и евалуација на спроведувањето на наставната програма во основните и средните училишта со можности за вклучување на надворешни евалуатори како експерти и невладини организации како и препорачување и спроведување предлози за постојано подобрување на наставната програма во однос на претприемачкото учење. Да се подготви цел ИПА предлог проект	МОН	БРО, ЦССО, надворешни евалуатори како експерти	2016 – 2020	15 000	50 000	МОН
----	---	---	-----	--	-------------	--------	--------	-----

Креирање повеќе виртуелни и вистински (реални) претпријатија преку образовните институции насекаде во земјата

16	Охрабрување на училиштата да креираат виртуелни (реални) претпријатија (ISCED 3-4)	Подготовка и спроведување на проекти во коишто различни членови од различни образовни институции може да работат како виртуелни тимови со користење на најсовремена технологија (со отворен код).	МОН	МЕ, локална самоуправа	Континуирано	50 000	150 000	МОН, проект Скилс
		Организирање годишни саеми за инвестиции каде идеите прераснуваат во реални претпријатија	МОН	МЕ, Универзитети, Комори, Фонд за иновации,	Еднаш годишно	0	0	/

17	Создавање претприемачка средина на ISCED 5-6 ниво со услуги за поддршка на бизнис идеите на студентите	Организирање годишни настани за промовирање на вистинските претпријатија што произлегле како резултат на активностите и проектите за претприемачко учење. Семинари за реални студии на случај	МОН	МЕ, МФ, универзитет МОН, комори работодавачи и ФИТР	Еднаш годишно	10.000	10.000	МОН
18	Имплементација на технологија за симулација на реален бизнис на факултетите	Разгледување можна технологија која може да се купи или е бесплатна, а која може да биде од корист за симулацијата на реален бизнис, како дел од проектите за претприемачко учење.	МОН	МОН, Универзитети, КЗПВЕП	Јун 2016г.	0	0	/
		Развој на технологија и алатки за симулација на реален бизнис како дел од проектите за претприемачко учење. Развој на игри за виртуелен бизнис што ќе симулираат реални активности на МСП	МОН, Јавните универзитети во РМ	МФ, Универзитетот Фонд за иновации	2016/2017	20 000	60 000	Донатори, ИПА и ЕУ фондови
19	Создавање механизми за поддршка на факултетите при обезбедувањето поддршка за стартап бизнисите како дел од процесот на претприемачкото учење	Обезбедување финансиската поддршка на факултетите која ќе овозможи бесплатна обука за стартап претпријатијата (пред-акцелерација) или претприемачите.	ФИТР	МОН, МФ, Универзитетот, КЗПВЕП	континуирано	20 000	20 000	ФИТР, Донатори
		Јакнење на капацитетите на универзитетските центри за кариера во насока на самовработување на студентите	МОН, МТСП; АВРМ	МЕ	континуирано	0	0	/

Обезбедување силна мрежа за поддршка на младите претприемачи

20	Поддршка за организациите од неформалното и информалното образование во подготовката на висококвалитетни програми поврзани со претприемачкото учење	Грантови и олеснувања за организациите во неформалното и информалното образование што ќе овозможат подготовка и спроведување на бесплатни програми за новите претприемачи, без оглед на нивната возраст и создавање и споделување неформални практики за претприемачко учење	Сите заинтересирани страни	Донаторската заедница, стопански комори	2016 - 2020	10 000	20 000	донатори
21	Поттикнување на организациите и претпријатијата од не-формалното и ин-формалното	Поддршка на организациите од не-формалното и ин-формалното образование што ќе продолжат да ги следат своите ученици/студенти и ќе им нудат нови обуки или менторирање	МЕ, МОН	МЕ, МФ, КЗПВЕП, НМЕП Бизнис секторот, НВО, стопански комори	Декември 2017г	0	10 000	МОН, МЕ, донатори

21	образование кои организираат обуки за претприемачи да користат модерни методи за настава	Обука на обучувачи	ССК	Академија за менаџери (City College, Универзитетот од Шефилд), стопански комори	2017	0	35 000	МОН, донатори
22	Создавање алатка за вмрежување преку пристап за ментори, експерти и специјализирани ресурси	Развој на алатка за вмрежување и обука на ментори	АППРМ	МЕ, МФ, КЗПВЕП, Бизнес секторот, НВО, стопански коморидонија	дек.17	0	80 000	Донатор (Swiss contract)
23	Развој на претприемачки мрежи за споделување на искуствата и учење од други претприемачи	Развој на интернет платформа за вмрежување за претприемачите да ги споделуваат своите искуства и да учат од претприемачките искуства на другите	МЕ, Комори	МФ, Коморите, работодавачите, НВО, КЗПВЕП, стопански комори	Сеп. 2017	0	25 000	МЕ, донатори
24	Развој и спроведување програма за обука за претприемачи поврзана со технологија, иновации и развој на нови производи/услуги	Развој и спроведување програма за обука за претприемачи поврзана со технологија, иновации и развој на нови производи/услуги за постоечките и идните претприемачи	МОН, МЕ, МИОА	стопански комори, работодавачи, НВО, КЗПВЕП, стопански комори	континуирано	5 000	25 000	МОН, МЕ, МИОА, донатори
25	Охрабрувањето на претприемачите да учествуваат во меѓународните мрежи	Развој и одржување база на податоци за меѓународните мрежи за претприемачи и охрабрување на претприемачите преку силна промоција за користење на базата на податоци за можни вмрежувања и да учествуваат во активности на вмрежување преку меѓународните мрежи за претприемачи	МОН МЕ	Сите комори/ Работодавачи, НВО, НМЕП, стопански комори	континуирано	5 000	35 000	МОН, МЕ, донатори
вкупен буџет						605.000	1.495.000	